ԿՈՎԿԱՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

Երկրորդ տարի · 13 Սեպտեմբերի · 1847 · Համար 37

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐՔ ·

ՎՐԱՍՏԱՆ ·

ՏՓԽԻՍ · 'Ի 29էն օգոստոսի 45 սեպտեմբերի 'ի մերում քաղաքի 'ի խոլերայէ ըմբռնեցան մի միայն այր, որ և վախճանեցաւ 'ի նմին. 'Ի բազում նահանգս և 'ի գիւղօրայս Կովկասեան աշխարհիս [illegible] ... 40, և մեռանին իբր 15.

Սեպտեմբերի · 13 · [illegible]

[illegible]

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

[illegible]

ձեռնտուութ պայմանս, այլ և առողջութեամբ իւրով հաստատեսցէ, և դրօշմամբ արքունական կնքոյ դարձուսցէ առ նոսա, զայսոսիկ տեղեակ լինելով Հայոց, Ռուսաց, Վրաց, Պարսկաց և Տաճկաց. և ոչ որ փոյթ յեմեր ազգ ժողովրդեան ի ծանուցանել նմա զիւր խորհուրդ, և ի լսել ի նմանէ զպարտուպատշաճ պատասխանի. որովք զուարճացեալ դառնայ յայն գործ շահաւոր և պիտանի.

—⁂—

Ռազմական Լեհաստանի Թէֆլիսու, որ իւրով մեծափառութ շնորհեամբ հաստատեալ է լինել զարգ քաղաքիս, և որ ծնաւ յերևման ո֊ ռաւելն Հայոցն մեծագործութեան, Թէֆլիս և յետ հրճուութեան իւրոյ ի պատճառս խաղի֊ց, զնոյ առ իւր կոչեալ, եր յետս, ամբոյր պետ ազգ յանձնեա բանի չոքոնեմ, յարժամ միրասին ձեռն ի գործ եղե ... ... Լուսիր Պալլերիք Լեմամաձևնանց, ... թերթիս ... ... յորոց հանդէսն ամբ ... ... [illegible]

... ... ի գլուխ այնոցիկ, որք զհանդերձ զնոսա առանելը ի կեր, Մեծամասնեան այ ... ... և կոնմայ բարի ... ... յետ Պլեցն ... ... Տաճկանն ... ... Հայ ... ... Հանդիսակրեքն յայն մեծածախ ընտրեալ, զի ի Տեֆլիս, որ Ռուսա է Լուսարարդ, և Լուսոյ Ռուսաց, կանգնեցին զնա հղանն սիրոյ Ռուսաց առ Հրաշանքս կոթողթեանց Լուսաւորչին.

—⁂—

Ի 13 օգոստոսի ՆՈՐԻՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐՈՒԹԻՒՆՆ Դուքսն Լեյխտենբերգայ Մաքսիմիլիան, մեծ գործեալ ի քաղաքս ի մեստանոյն ժամն երեկոյին, եկն ի վերայ ... ... յորում ... Покровская Застава.

— Համօրէնութեամբ ՆՈՐԻՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ Մեծի Իշխանուհոյն Կոստանդնովնայի գործակալ Լևոն Պուշկինի Կոմսին ... ... պատուհանի հրապարակեալ և որոցն մի զնա զնոսա, յորում ... ... զբնապատմական պարապմանցն ... երեկոյ և խորհրդական ... ... ի հանդէս եկեղեցական և աշխարհական ... ...

Բանիւ յորդորական առ ի հրապարակութեան մե֊ ծասարած ի օհրէաբերկարութեամբ և աշխատանաց ի Մեծ Սրբ Սլ. Սանդ ... անուցի և արանց քաղաքե ի պատմական Լեռնաց ... ... խուռնոյն ... և պարապ Ռուսաց, և փառք հաջողեալ առաջ որք ... ... զմեծագործութեանց հաստատեալ էն, և որք ի խորհրդական բանբուրեալ են յառա֊ ջութիւն. ... ... զմիասին և առ ... ... գ. Օրէնք և երկք պատերազմականք, և առա֊ ջնոր զխոսեւք, որոց միոց բանին Հայկեան առ֊ պարատութեան և առ պաշտն զինուորաց. դ. Պէնդեն ... պատմակերթք, որք փարէն ... ի մեզն ... ... և Հայկենիս, որք կարեն վառել և ... ... ի վաճառս և յայլ գիւղս.

— Ի ԵՐԵՒԱՆ ՔԱՂԱՔԻ գիւն ի Լէն յայսմ ամի ամենայն այգ առ Մեծաց Հայոց եկին անդրա֊ նիկ, ի անդր ... ... և ... ... ար֊ կեալ ... կարուցին մարմինն ... ... Արմէ խաղ ... ... ի պարտէզս ի միջին ... ... գո ... ... և այժմ ... ... երկուքս ... ... Ոչ մնաց ... ... Պալատ ... ... և պարտէզ ի նմանէ գիւղս Գետնայիս.

Ս. Պ. Բուրգ. Ի 27 օգոստոսի հրապարակեցաւ արձանութեն եկեղեցւոյ յանուն Սրբոյն Սեղբեստրոսի Ալեքսանդրովսկի Ոգնական ի Տեմակիան գիւղաքաղաքի.

ՄՈՍԿՈՒԱ. Պետրոս ամսոյն, զոր գիտել եր առաջնորդական ... ... մեծ ... ... վառ ... և երկու յայտնաբար քան զոր ի ... ...

— Ի 21 մայիսի երկ Հանդիսադրակնական ի ... կոչեցեալ ... ... ի մէջ Ռուսաց և ... Նա֊ պոլէոնի ի 1812. ի նոյեմ 3. 4. 5. և 6. ... ... և մեծ կանգնեալ ... ... ի մեջ կողմանն դրեալ է. ... ... 3, 4. 5. և 6, ... ի ... 26000, և ... 116 ... .

Վոլտերի և Լուսաւորչութեան.

Ի Աշխարհով քաղաքի, որ ի Տավրոսեան գաւառի, ի 27 յուլիսի եղև Հորին ի մամփօ֊ ծառակին Սրբաստեքի, յանդիման որոյ կայր քարաշէն առա նահանգական դամբարան. Իսկ հոյն ընդ փոյթ ծառայելոց ... ... և յայն, և ի լինել առաւել հողոյն բարբառելոց գանձա֊ րանն, ի նմին ժամու կայր ի պատերազմութեան առաջական զեն ... ... որ ոչ հարեալ ի ... ... հրաշ, ... կարգ֊ մանց ... ... ի ... և ... ... զոր կարգի հրաշին պատմական, և քաղաք ... ... ի խնձոյ, և Թագաւոր ի Լայ զոր ի հուր առ ... ... պատճառ ... ... և այլ որ եկն ... քաղաքի նորա. ... այս, մինչ այս, և ... ... զաւակ ... ... և առանձին ... ... և հրա֊ մայեաց փոխել զնա ի գաւառ առանձնական զօրաց (Պետերբուրգ.)

Խորանին զոր մարեր Սուրմալով ի Պետերբուրգ, ի միասնել գլեան Պետերպ ընդ գե֊ տոյն Տորգումի, ... և ի 6 ... ... ի Սուրմա֊ լուն կամ Թղեստ, և կամ Մելքիսեդեկ, Շուշնոյն Բամբարդ Լեգրոյի յարեւեալ զՀնա ... ... Ինեսոյ.

Կոստանդնուպ. Ի 13 օգոստոսի, նոտնկե֊ ... Ալեքսեոս, յետ ... ... ի ... ... Սոֆիայում և ... ... և մեծապաշտ ... ...

ԱՄԵՐԻԿԱՆ. Ի 31 յուլիսի փոխօրինօ Տե֊ ... ...

զոոա յերր ծոխու, երկիցս մերամերձան նորա փառն ժողովելոյ զամենայն մնացեալսն.

Երգասերացն ի վաղնջուց մնչեւ զաձայն զինվորեալ արանցս, իսկ Խիչեանց, զմայլեալք պատգամ բարի գործոյ իւրեանց, Ճաշակելոյն զանհամեմատ քերկրութիւն.

Ի մէջ մեղասանն արանցն, զորոց զեկուցա փոփոխելն նոցա, էր Հարուստ վաճառական մի ի Օտմանեայ. Սա ի միասին առաջ եկն առ Ռիսարդոսն և մասնոյ նոքա զհոգոր զինչս, որ ի մէջ զգամ առնէ առաւել քան զշինք Հարստաւթիւն. Սա խնդ եղե այս, եհարց Ռիսարդոսն. «Ասա ինձ, պատուականեաց վաճառականին, ընկալ զայս խոցեալ ի մէջ, և Համարեմ զայս, փոքրիկ նշան շնորհակալութեան իմոյ», «Օրհն քո ընկալցի զնոսա», զրուցեց Ռիսարդոսն. «Պոչեն զիս Ռասուած իմ. Միթէ վասն այսր փոխեցի եւ զեկեղեցի, զի առնուցում ի քէն ի ... գերեմնս», Նա

տգայնեն վաճառականն ադոքեն ընդունել զայսն, ասելով Ռիսարդոսն մերժեր ի նոյա. Հառաչ ամենայնեն եհարց նա. «Ասա ինձ խնդրեմ, զոր որ կամիս առնել ինձ զայրոնեաց մի որոչել, մինչ այժմ Հարցանես»:

«Այնպես Համբար եմ, պատասխա֊ նեաց վաճառականն, զի առանց վիճեալ անձին իմոյ կարեմ առնել բաղդաւոր զքեզ և զամենայն նաւաստին քո. Այսի այսպէս է, կրկնեաց Ռիսարդոսն, ասեա եւ զայրզեա քո. Ըստ այսմիկ կոա նա զգամինն զի գրամոնց. Իշխանց զնաւատորս եւր յեր ծոխու և բաժանեաց նոցա զամենայն, յեռնույ վասն եւր և ոչ մի խորհեցին.

Ըստ յորժամ ազա զոքեան ուրախութեամբ, վաճառականն Օտմանայի կոյր և լալ. «Օրհնեալ պատահեցաւ քեզ», եհարց զնա Ռի֊ սարդոսն. Այն է ինձ, պատասխանեաց վա֊ ճառականն, զի այժմ, որում պարտաւորիմ կեանս աղքատ հարստ է, զի լեզու իմն բերկ֊

րութեամբ այսպէս յուզեալ նմա զշնորհակալու֊ թիւն իմ. «Երդնում ընդ, զի խաբես զու, զոյգը Ռիսարդոսն, եւ բաժանելն զայրզն քո նոցա ոչ առ Հայրատութեան, այլ վասն ար֊ նաքն, զի նոցա այն յայժ Հարկաւոր քան ինձ. և զի առանց օրհնութեան նոցա չկարէի փրկել զեզ», «Դու այնպես խորհիս, ասաց վաճառականն, զի եւ մասնաւոր զնոսա. Ահա և նո֊ ցայն, (ձեռնելով զզամն յի գրամանս,) աՀա Թե զինչ եր իմ նշանական փառն նոցա. բայց զու, որպես և աստղն իսկ, մնացեալ զշնոր֊ Հակալութիւն իմ. Երդնում յեր ամենայն արքութեամբ, զի եւ ոչ արՀամարհեմ զայն. Ըստ զանեւ ու աՀա զայս, ասաց վաճառա֊ կանն, առեալ զԹանկագին մատանի մի, զոր եհան ի մատնե. Ռիսարդոսն էր զայն Ռաշնակեան, ... գուսակ արծանի պա֊ տուոյ, եղեն յերկայս, Թե ընդ այն ի նոցանէ առաւել պարկեշտ զարմանալ», որպիսի ընդ մե֊

...ի փողոցաց մեր 'ի վայր առնէր, այլ և զՀիւրս ... և ծովուն, ընդ որս խաղայր, ամբոխելոյ ... մեր, և այնպէս առ անձրևօրէն և առ մրրկաւն, յոր ինչ միանգամ հասանէր, ապականէր՝ որ առաւել զարհուրելին էր, զամենայն և զզօրս ընդ իւր չքնացուցանել. որպէս և կայսերն ընդ ամենայն անկեալ աւարաւն. Այս կերպ կործանման եղեալ էր և 'ի 330 ամի, որ յետ գրեաց ... կործանեալ էր մեծ քաղաքն։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐՔ.

ԳԱՂՂԻԱ։

ՓԱՐԻԶ. 18 Օգոստոսի. Ի՛ն Բոնապարտ Պր... ..., գուսար Մարզային ... , ընդ մեծի զօրքանոքն, մտեալ առ ... յաւուր ... 'ի կարգամանէ իւրոյ 'ի ... իւր 'ի Փա... 'ի Թագն Մ. Հանրոց, ընդ առաւօտն 18 Օգոստոսի ... զանազան ... մեծ անդամ ... կերպարանաց ... որ ... և մեծ ... 'ի ... ընդ ... . Ցեկինի ... 'ի ... ... 'ի ... և ... 'ի Փարիզ, ... 'ի ... . Եւ ... և ... իւրեանց ... և ... 'ի ... իւր 'ի ... . Իսկ ... ... 'ի ... և ... 'ի ... .

— Եւ ... 'ի Մարսիլիա, և ... 'ի ... և ... , և ... 'ի Փարիզ։

— Բազում լրագիրք ... Օրէանու Դքսուհւոյն, Դ... Պիւրամոնդիային և ... 'ի քննութիւն և 'ի հարցափորձ ... 'ի ... , թէ ... . Հասեալ ... 'ի վերայ ... Իսն Շառլեր որ էր մի 'ի Հարց Եւրոպական ... Փողոցին։ Ասեն թէ, 'ի 17 ամսոյս ... 'ի Փարիզ ...

Սա ... 'ի նաւ Թեոդոր ... Սատանայ ... ... 'ի ... 'ի ... . Ղեկավարն և Դեբրեցինն 'ի ... և ... . Յետոյ ... 'ի ... և ... 'ի ... . Իսկ ... 'ի ... և ... . Ի Հինգերորդ ժամու մի յաղթութեան 'ի ... ... 'ի ... , և ... 'ի Հանգստարան ... , թէ ... 'ի ... 'ի ... . Բայց ... , ... 'ի ... 'ի ... . Եւ ... և ... 'ի ... 'ի ... և ... 'ի ... . Ի ... 'ի Փարիզ ... 'ի ... և ... 'ի ... . Ջիւս. Դեբրին ... և ... 'ի ... . Յեկեղեցին նորա ... Հոգւոց Հերոց ամենեքին

Համեմատ Հերոց ... Դրուսիւ ... 'ի ... . Դեբրին ... . Օ ... 'ի ... 'ի ... . Աթենք ... 'ի ... 'ի Դեբրին, ... 'ի ... , մինչև ... 'ի Հարց Գալլիոյ ... 'ի Հոռոմ Պալատին, և ... .

— 23 Օգոստոսի. ... Թագաւորութեան Եւրոպին, ... և ... 'ի ... . Գեորգիոս Վեց Հարիւր ... .

Փարիզ. Օգոստոսի 25. Բոնապարտ Պ... որ ... 'ի 5 ժամու ... 'ի ... . Պաւիլիոն ... 'ի ... . Յարժամ ... 'ի ... և ... 'ի ... 'ի ... .

ԳԻՐՄԱՆԻԱ. Նորին Կայսերական Բարձրութիւն Արքեպիսկոպոսն ... Դոմինիկոսին, 'ի 19 օգոստոսի, 'ի Մոնթեպելերրուն ... 'ի Գարիզմարգիս, յանդիմանեցաւ Իրան Սենէ Բոնապարտն.

ԱՆԳՂԻԱ։

ԼՈՆԴՈՆ. 18 Օգոստոսի. Անգղիացի ... 'ի ... 'ի ... . Մի ... 'ի ... Փրանսիայ ... 'ի ... Աւստրիոյ.

Համեմատութեան ... , թէ ընդ ... ... , թէ ... ... և ... ։

Դրախտներ վասն Թագին.

Ահա մի բարեպաշտոն, որ ... 'ի ... , ... 'ի ... , և ... 'ի ... . Տաղով ... , ... 'ի ... . Յան...

Առ ... , Հրաչեայ , ...

Մնացեալ 'ի նա Թեոդր իւրոյ, ոչ Համարձակել ընդ Հասել զիտնականութիւն նորա. զի նա ... 'ի ... . Դոյ և ... 'ի ... .

‚‚ Սա ինձ , Հայր ... , ... ինձ , որ ... 'ի ... . Մեք ... ‚‚

Ի Հին ժամանակագրութեանց ... , ...

Նա ... ‚‚

‚‚ Այժմ ... 'ի ... . Սևեռական ... , ... 'ի ... և ոչ ... ‚‚

Ի Պետերսպուրկ Բարեժամեալ.

Սիմոն Սարգիսեան.

— 21 Օգոստոսի Աստուածածնայ Թագուհին Իսպա- նիոյ Թողեալ զՄադրիտ ի նաւ, նաւեաց 'ի Թեր- նեա յեզերս Ընդլանդիոյ. և. եկեալ 'ի նա- ւահանգիստն եւ 'ի նաւէն 'ի ծովեզերն, զբայլեաց և զՄիհրդատ կեցին, ասաց 'ի Լոնտոն, ուստի եկն 'ի նաւահանգիստն Ակլեպար. Երեկ Թագուհին կամիր այց ելանել կղզեացն Սաութհամպ և Յօնիկ.

— 'Ի քաղաքս Լոնտն զամենայն ընտրութեան Բոլ- ճիկի, և ասեն թէ կառավարութիւնն 'ի միա- բանութեամբ դաշնակցաց կամեցեալ զխնդիրս Լոն- տոնի Հոլլեն. Իսկ ունին եւ Հոլլանդ ազատ եւ- ձեռնարկեն, թէ Բոլճիկա ընդդէմ 'ի կարծ ապստամբութեան պատերազմ մտանի միւսոյն 'ի ձեռն կառավարութեանց.

— 'Ի Նորանս 'ի Զինուորեանն սաստեալ է- գին ասացեալ զօրքն, զորս վճարեցին 'ի նոր- ցանէ նախատանաց. որոյք արշաւանեալ էին զօրքն Մեծազնեացն Գերմաններիւփնեալ էին ... երեւ բարձր զաւառ, ունայն զի մին յաւ- ժեպոց լցեալ էր արծաթ.

— Աւելի քան 500 հրամարկութ 'ի զինուորա- կան պաշտաւնէ հանդերձ Թուրքաց, փոխել լակեր ընտանիք հանդերձ 'ի նոյն Օւլանդիա, առ 'ի հիմնել անդանօր զնոր գաղթականութեան նոր զինուորականաց.

— Օգոստոս 23. Թագուհին Անգղիոյ 'ի ծովային զբօսանս իւր որ ընդ ծովափն- նեայ Բրայտոնիոյ եհաս 'ի Լոնտ Լեր գևար, որում եկին ընդ առաջ երեք հարիւր նաւակը Անգղիոյ Արքայութեան, և զոր ազնուականն ու- ռուցին Թագուհւոյ ուղևորութեան 'ի բարձանց ըմբռնելոյ. Նաւահանգիս Թագուհւոյն ըն- դունց զանազան Արենեան նաւուցն, զոր ըն- դունելոյն Մակրին անմահացայց յարգանացիս ակնածութեան զիւրեան զիւտաղէներութեան Թա- գուհին և այլն իւր նաւակս մեծանարս եղեն յայն Սաութի կղզւոյն, անաւ այց եղեն վարելեաց փառաց և ենեղեցւոյն կղզւոյն Յօնանու. և դար- ձաւ երեկօրն առնել 'ի Սաութի. 'Ի 20 ամսոյն նաւատորմիղն լուեաց 'ի Փորտ Միլէսմ, ուր Անգղիոյ Սէլեթա, այլն Թագուհւոյն համ- դերձեալ է ելանել 'ի գլուխ լերին Բէն Նեվիսայ.

'Ի նոյնպէս և արքայորդին Պրուսիոյ Մէլ- գեբնայ առնէ ճանապարհորդութիւն ընդ լեռնա- կողմանս Շոտլանդիոյ. որում առնեն ընտելս գաւառ այն ընդունելութիւն մեծար. Թագուհի անգամ հարիւրաւոր ընտիրս կողմանց ուղեկից լեռին նմա ամենայնիւր հանդերձանօք յելանել նորա 'ի գագաթն լերանց, և յորժամ հասանէ Ար- քայորդին 'ի կատար լերին մեր. ընդէ և արքու- նակ ամենայն ուղեկցաց բաժակս զինւոյ վասն արեւշատութեան Թագուհւոյ և ամուսնոյ նորա. Իսկ ուղեկիցք նորա կրկնեն զնոյն և վասն առող- ջութեան նորին Հօրն իւրեանց.

Աշխատասէրն Բոյեննան և ընկերութիւն իւր 'ի 20 Օգոստոսի դադարեցոյց զգործառնու- թիւնս իւր. Մեծութիւն որ հասանէ ցերկր- ւոր հողոց երկաթեայս Անգղիոյ.

Հետ յամսեան 'ի ծովափունս Իռլանդիոյ. և. ապագայութիւնք և յաջողութիւնք նոցա, անդամն զայն. Յանցեալ կիրակէն հետք յոր- դեցան 'ի նաւ մի ազգականաց որ ընդէր զա- րան. այլ չկարացին անցել այնմ. զորս համբ- ռացանելին 'ի նմին գեղն կարգն նշանակացն, զանազանն, և զայլս ծերացեալ արարին.

ՓԱՐԹՈՒՂԱԼ. Թագուհի Պորտուգալաց երեք Թագաւորութեանց, որք կամին զփոխանուն—

'Ի Նախագրութեանն, ժամացա կառավարու- թեանն փոխեալ 'ի 5 Օգոստոսի, որոյ պա- տասխանիեալ ընդ երեկս յանձն առնուն. Նա- խարարք խորհրդեան հակառակէին իրարանց, զոր ունի Անգղիա և Գաղղիա փոխել զԼախարարս կայսերութեան. Զկնոյս կարգեալ հրամարեցա- ցին 'ի Գերմանութեանց Մադրիդոյ. Լայս ա- մենայնիւ կողմնակալք Կարբալէ յուսան 'ի ձեռս բերել զիշխանութիւնն. Յամենայն ուրեք յաղ- թողին յայտնի խաղաղութիւնէ, այլ միայն Ալեքսանդր բանութիւնք գործին 'ի ձեռն հա- մախոհիցն կարլոսի, որք յանդգնեցան նաև յար- ձակել զնոսա 'ի մէջ սոյն Գեկտորին Կոնչիլի որ 'ի Փորտո.

ՏԷՃԿԱՍՏԱՆ.

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ. Օգոստոսի 1. փոխարքայն Եգիպտոսի կամէր ճանապարհորդել յԱնուպիա, և այց ելանել ոսկոյ մայրաքաղաքաց բնութե- րեալ մասին աշխարհին. Արտ այսր խնդիր յա- ըևաւ 'ի մէջ զեսպանաց Եւրոպիոյ և Թա- գաւորութեան Տաճկաց, թէ Մուհամմէտ Ալի փո- խարքայն զեւրդ ունի հանդիսանալ յանձնիւ Թա- գաւորին, որպէս իշխանակալ Եգիպտոսի. թէ որ- պէս ենթակայեալ իշխան, կամ Թագաւորն Եւ- րոպէոյ զխորդ ունին ընդունել զնա, որպէս ըն- Թագաւորն մ. Թէ որպէս պետական Թագաւորն Եգիպտ որք խօսեցան 'ի հանդէս նորա, այլ բա- զումք յայն միտս գնան, զի նա երևեցի ա- զգան Օսմանեան Տէրութեան, և այլոց Եւրո- պեան միապետութեանց' որպէս փոխարքայ. և ոչ որպէս արքայ Պղեցին' թէ չէր այս անհրաժ- շտն այնմիկ խնդրոյ, ըստ այն զի մի ծագեսցի գժտութիւն ինչ, զանց արար զերալ զիրաւարու- թեան, և եկեր զառածագրեալ ճանապարհոր- դութիւն իւր.

— Բարձրագոյն Դրունն ընկալաւ զլուր յաղ- Թութեան, զոր կորոյեր ապրեալ են 'ի վերայ Խոսարկոս Անատոլուոյն, յորոց արք իբրև 120 մահու ձարակ մատնեցան և 80 գերի վարեցան.

— 'Ի 8 Օգոստոսի 'ի Կոստանդնուպոլիս 'ի Թաղն Իւսկիւտարու անկաւ հրդեհ, որ անեաց զձամս ինչ' հայոյն 'ի ժամս ինչ առ ազնուն զաւառել քանզորեալ ծախեաց և 'ի փաղ զապ- ձոյց զհարիւրաւոր ընակարանս և զխանութարանս. 'Ի նոյն աւուր զայլոց կրակ միւս եւ հրդեհ 'ի Թաղն Եղնի Սէրայէ, և անդ եւ միւս մեծ աւար.

ԻՍՊԱՆԻԱ.

ՄԱԴՐԻՏ. Օգոստոսի. 14. Թագուհին Քր- իստինէ Ազատել զօրեալ 'ի Լայքարքին իւր 'ի Մադրիտ.

'Ներբողութեան յաղթողն Հայոցայ.

Ա. Յորդ զեռ անցուր, ո Բանաստ
Հայրապետեանց վեհ ոգին,
Յորդ Թեւածեալ 'ի զարմա
զեհ անցոյն առ միշկն,
'Ի աստեր արգելոր նա սորեաց
Եղմահերայ անաստին.
Եկն ընդ երկիր ամբոխեալ
դերն խոնարհ 'ի կրկին.
Յանցուցայ հառաջն ոչ հեծեն
ոգիք բարին կենդանեոյն,
Տաձու մանելի 'ի յատնուէին
ընդ արմանալ 'ի հարկեան.
'Ի զարն յաւեալ պէտութեան
ի զարն հայոց զխոստոր,
Խորհրդոյ 'ի մեհ 'ի ...
խորհրդածեալ աննկար.
Յերեւակայն յուշ ածէ
մեծութեանն 'ի պաշտէր.
Օ հայրապետ 'ի նախնին
հզօր վիճակ անդր 'ի վեր.
Բ. Եղեմական առաջնածին
նախամայրայն խանձարուր,
Յոր անմեղն 'ի պատուհաս
արձն 'ի վերան անմոլուր,
Ընդ բարաստան գետոց եղեմեան
յորդախաղաց խաղացին,
Ընդ գեղայն Արմենակ
գործ խնդացեալ յիւր ձեռքն.
Ու Թէ իշխեմ ձգել զիմայն
անուն և կենդ անունն մահ,
Սուրբ նախահարցն 'ի մտաւորանել
պատուիրանին որդաղաց.
Նոյն հայրաստան եղեալ վէկի
եկեղեցւոյն անդրանիկ.
Նոյ հանգուցիչ միոյ մարդկան
իւրովքն եղեալ երջանիկ.
Նոյն և Նախիք աստուածապաշտ
որդւոց ուխտին լեալ անդրն,
Ի հաւ անդ Արմենակին
յանդէջն հանդեալ յերախան.
Գաղափար լատին միջնահանգայց
'ի մարդահրեշտն 'ի զարու,
Յայն պատուհասն հոմանականութ
նորի պարգեւաց կենսատու.
Սորա սեփհյ ոգւոյն 'ի կոյս
զհաւատացայ լեալ վեհից.
Նոյն և մարդկան հասարակն 'ի խոնաւ
առաքելոյն 'ի լուծ կապեցիր.
Նա 'ի հաւատս Քրիստոսական
յաւաքելութեան հաշտեցեալ.
Յամուածաշնորհն 'ի զիտութիւն
նոյն յաղթական 'ի բարբառ.
Ընդ սոսա աշխ. ազգ հարազատ
սարեր Թիւն ազգային,
Գիրս քաջեալ ամենայն
եկեղեցւոյ նախանձին.
Հաւատացեալ արար կերտան
գեղեցիկ նախանձայն յերգասակ.
Օտարաբանն եկեղեցին
դարձոյց յանտեր սրբանալ.
Յանդուգն զերդաւ նոցին կարկառ.
բան զերեքե հրաշանայն,
Հայաստան հոգւոց մարդկան արէ
անդորրեալ լոյսովն.
Դ. Նա եւ ափրիր այլ զկործան
զանցին հոգւոյ մաքրեան,
Պարթեւազարմ իշխանակին
զօրաւոր առ զոհ ազատաբան.
Հայոց նորա եւս Սահակ
վարդապետ հայ զաղթական.
Սուրբ սուրբ բարբարցայն
ընդ ընդ հայոց անմահացեալ.
Լեռնէր բարձանց ամբարտաւան
անհաւատարիմ անստանալ.
Նորն հայոցան իւր զաւակն
անմահին զիրկւոյն քաղեալ.
Նա շամբուշ յնետ կայսր
հարկապետին արքայաղն,
Նա մեծանայ ծփ 'ի ձեռն
զՏէրութեանն 'ի կալ փառաց.
Յորոյ Արմենդայն 'ի հայրաստան
սեփ 'ի լիւոյ մաքուր մարդկան,
Յոր ազնուականք զերկր ճարտար
որ 'ի հոգւոյն արքեցաւ.

Ընել ... Միսիթարեան
... Մատթէոս Ջէմէրեան

'Ի ՏՓՂԻՍ. 'Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԸՆԾԱՅԵԼՈՑ ՅԱՅԼՈՒՂԵԱՆ ԳԻՐԳԻՐԵՑ ԱՐԺԱՆԱՒՈՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ ՀՕԳԵՒՈՐ ԳՈՐԾՈՑ ՀԱՅՈՑ.